

THE LIGHT OF THE ETERNAL PEOPLE
Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series III Lecture #7A

**THE PHYSICIAN'S RESPONSIBILITY
VS. THE PATIENT'S AUTONOMY**

I. Man the Healer

A.

אמר רב אחא: הנכנס להקיז דם אומר: יהי רצון מלפניך ד' אלקי שיהא עסק זה לי לרפואה ותרפאני, כי קל רופא נאמן אתה ורפואתך אמת, לפי שאין דרכן של בני אדם לרפאות אלא שנהגו. אמר אביי: לא לימא אינש הכי, דתני דבי רבי ישמעאל: (שמות כ"א) ורפא ירפא - מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות. כי קאי מאי אומר? - אמר רב אחא: ברוך רופא חנם. ברכות ס.

On going in to be cupped one should say: 'May it be Thy will, O L-rd, my G-d, that this operation may be a cure for me, and mayest Thou heal me, for Thou art a faithful healing G-d, and Thy healing is sure, since it is not the proper way for men to heal, but this is a habit with them'. Abaye said: A man should not speak thus, since it was taught in the school of R. Yishmael: [It is written], He shall cause him to be thoroughly healed. From this we learn that permission has been given to the physician to heal. When he gets up [after cupping] what does he say? — R. Aha said: Blessed be He who heals without payment. **Berachos 60a**

שאיין דרכן של בני אדם וכו' - כלומר: לא היה להם לעסוק ברפואות אלא לבקש רחמים. רש"י

Since it is not the proper way for men to heal. They shouldn't have become involved in healing but rather [they should have attempted] to ask for [Divine] mercy. **Rashi**

נתנה רשות לרופאים לרפאות - ולא אמרינן רחמנא מחי ואיהו מסי. רש"י בבא קמא פה.

Permission has been given to the physician to heal. And we do not say that [since] the Merciful One caused the injury what right does he have to heal it. **Rashi Bava Kama 85a**

B.

ובר סירא אמר אלוד העלה סמים מן הארץ, בהם הרופא מרפא את המכה, ובהם הרוקח מרקח את המרקחת. בראשית רבה פרשה י

Bar Sira said: G-d brought forth herbs (medicines) from the earth. With these does a doctor heal the wound and with these does a pharmacist make his compounds. **Midrash Beraishis Rabbah 10**

C.

כך יסורין, בשעה שמשגרין אותן על האדם, משביעין אותן: שלא תלכו אלא ביום פלוני, ולא תצאו אלא ביום פלוני ובשעה פלונית, ועל ידי פלוני ועל ידי סם פלוני. עבודה זרה נה.

It is similar with afflictions. At the time they are sent upon a man the oath is imposed upon them, "You shall not come upon him except on such and such a day, nor depart from him except on such and such a day, and at such an hour, and through the medium of so and so, and through such and such a remedy." **Avodah Zarah 55a**

D.

מעשה ברבי ישמעאל ורבי עקיבה שהיו מהלכין בחוצות ירושלים והיה עמהן אדם אחד, פגע בהם אדם חולה, אמר להן רבותי אמרו לי במה אתרפא, אמרו לו קח לך כך וכך עד שתתרפא, אמר להן אותו האיש שהיה עמהן מי הכה אותו בחולי, אמרו לו הקדוש ברוך הוא, אמר להן ואתם הכנסתם עצמכם בדבר שאינו שלכם, הוא הכה ואתם מרפאין, אמרו לו מה מלאכתך, אמר להן עובד אדמה אני והרי המגל בידי, אמרו לו מי ברא את האדמה, מי ברא את הכרם, אמר להם הקדוש ברוך הוא, אמרו לו ואתה מכניס עצמך בדבר שאינו שלך, הוא ברא אותו ואת אוכל פריין שלו, אמר להן אין אתם רואין המגל בידי אלולי שאני יוצא וחורשו (ומכסתו) [ומכסחו] ומזבלו ומנכשו לא העלה מאומה, אמרו לו שוטה שבעולם ממלאכתך לא שמעת מה שכתוב אנוש בחציר ימיו, כשם שהעץ אם אינו נזבל ומתנכש ונחרש אינו עולה, ואם עלה ולא שתה מים (ולא נזבל) אינו חי והוא מת, כך הגוף הוא העץ, הזבל הוא הסם, איש אדמה הוא הרופא. מדרש שמואל (בובר) פרשה ד

There was an incident with Rabbi Yishmael and Rabbi Akiva who were walking in the streets of Jerusalem accompanied by another person. A sick person met them. He said to them, "My masters, tell me by what means I may be cured." They told him, "Do this and that until you are cured." The other person who accompanied them asked them, "Who afflicted him with sickness?" They replied, "The Holy One, blessed be He." He responded, "You have entered into a matter that does not pertain to you. [G-d] has afflicted and you are curing?" (In other words, are you not transgressing his will?) They asked him, "What is your occupation?" He answered, "I am a worker of the soil and here is the sickle in my hand." They asked him, "Who created the vineyard?" He replied to them, "The Holy One, blessed be He." They said to him, "You have entered into a matter that does not pertain to you. [G-d] has created it and you eat of His fruit?" He replied to them, "Don't you see the sickle in my hand? If I did not plow, sow, fertilize, and weed, nothing would sprout." They said to him, "Foolish man! Have you never heard that which is written [in Scripture], 'As for man, his days are as grass, as a flower of the field, so he flourishes.' (Psalms 103:15) Just as if one does not weed, fertilize, or plow, the tree will not produce [fruit], and if fruit is produced but the tree is not watered it will not live but die, so too with regards to the body. Fertilizer [for the body] is [the prescribed] medication. The worker of the field [of the body] is the physician." **Midrash Shmuel**

Chapter 4

II The Responsibility to Heal

A.

מנין לרואה את חברו שהוא טובע בנהר או חיה גוררתו או לסטין באין עליו שהוא חייב להצילו תלמוד לומר לא תעמד על דם רעך. והא מהכא נפקא? מהתם נפקא: אבדת גופו מניין - תלמוד לומר והשבתו לו אי מהתם הוה אמינא: הני מילי - בנפשיה, אבל מיטרח ומיגר אגורי - אימא לא, קא משמע לן. סנהדרין עג.

'Whence do we know that if a man sees his neighbour drowning, mauled by beasts, or attacked by robbers, he is bound to save him? From the verse: Thou shalt not stand by the blood of thy neighbour.' But is it derived from this verse? Is it not rather from elsewhere? Viz., Whence do we know [that one must save his neighbour from] the loss of himself? From the verse: And thou shalt restore him to himself! — From that verse I might think that it is only a personal obligation, but that he is not bound to take the trouble of hiring men [if he cannot deliver him himself]: therefore, this verse teaches that he must.

Sanhedrin 73a

B.

(1) אם מי שיש לו מי ירפאנו אפילו רפואת נפש לא ירפנו שלא מן הכל אדם זוכה להתרפאות. ירושלמי כתובות פרק יג הלכה ב

Even though there is another doctor that can heal him, [the doctor who is avowed from bestowing pleasure on the patient is still allowed to heal the patient]. Why is this so? Because one does not merit to be healed from just anyone. **Yerushalmi Kesubos 13:2**

(2) נתנה התורה רשות לרופא לרפאות. ומצוה היא. ובכלל פיקוח נפש הוא. ואם מונע עצמו, הרי זה שופך דמים, ואפילו יש לו מי שירפאנו, שלא מן הכל אדם זוכה להתרפאות. שולחן ערוך יורה דעה סימן שלו סעיף א

The Torah gave permission for a doctor to heal. And [in addition] it is a "mitzvah" and included in the "mitzvah" of saving a life. If one holds himself back [and does not offer his expertise] he is considered as if he spilled blood. [This holds true] even if there is another doctor available because one does not have the merit to be healed from every practitioner. **Shulchan Aruch Yoreh Deah 336:1**

(3) חייב הרופא מן הדין לרפאות חולי ישראל והרי הוא בכלל אמרם בפירוש הכתוב והשבותו לו לרבות את גופו שאם ראהו אובד ויכול להצילו הרי זה מצילו בגופו או בממונו או בידיעתו. רמב"ם פירוש המשניות נדרים ד:ד

A doctor is obligated by law to heal the Jewish sick. It is included in the Talmudic commentary of the verse (Deuteronomy 22:2), "Thou shalt restore unto him" which alludes to the requirement of returning a person's body back to himself [unto his proper state of health]. For any one who sees a person about to be lost is required to save that person using his body, money, or knowledge. **Rambam's Commentary to Mishna Nedarim 4:4**

III. The Responsibility to Become Cured and the Limits of Personal Autonomy

A.

הואיל והיות הגוף בריא ושלם מדרכי השם הוא, שהרי אי אפשר שיבין או ידע דבר מידיעת הבורא והוא חולה, לפיכך צריך להרחיק אדם עצמו מדברים המאבדין את הגוף, ולהנהיג עצמו בדברים המברין והמחלימים. רמב"ם הלכות דעות פרק ד הלכה א

Since it is the way of G-d that the body be healthy and perfect, for it is impossible to understand or know any of the knowledge of the Creator while being sick, it is necessary to distance oneself from things that destroy the body and to accustom oneself in those things strengthen and heal [the body]. **Rambam Hilchos Deos 4:1**

B.

ודבר פשוט אפי' צוח אל תצילני שמצילו וחוזר ומוציא ממנו מה שהוציא. שו"ת מהר"ם מרוטנברג ג:לט

It goes with saying that even if [the drowning victim] screams, "Don't save me!" that you save him and force him to pay for all the expenses. **Responsa Maharam M'Rottenberg 3:39**

C.

אבל שיכול להכותו ולפוצעו לכתחלה ולעבור בלאו של מכה חברו . . . מפני הרשות שנתן לו זה הוא ודאי לא אפשר. שו"ת ריבש תפ"ד

However, to enable someone to hit or wound [one's fellow man] and violate the prohibition of hitting ones fellow man . . . by virtue of the permission granted to him [by the victim], is something that is certainly impossible. **Responsa of Rivash, 484**

D.

ואפשר לתת קצת טעם (על שאין הורגים ואין מלקין אדם על פי עצמו) לפי שאין נפשו של אדם קנינו אלא קנין הקב"ה, שנאמר נפשות לי הנה (יחתקאל יח) הילכך לא תועיל הודאתו בדבר שאין שלו ומלקות פלגא דמיתא היא, אבל ממונא הוא שלו, ומשום הכי אמרינן הודאות בעל דין כמאה עדים, וכי היכי דאין אדם רשאי להודות על עצמו שעשה עבירה שחייב עליה מיתה שאין נפשו קנינו. רדב"ז על רמב"ם הלכות סנהדרין יח: ועיין תשובת ר"י מגאש כעין זה

It is possible to give a partial explanation [to the law that, unlike in monetary cases where admission of guilt is accepted evidence,] the courts will not inflict the death penalty or flogging in criminal cases based on self incrimination but rather solely on the basis of the testimony of witnesses. The reason is based on the fact that the soul of man is not his own property but rather the property of the Holy One, blessed be He. As is stated in Scripture (Ezekiel 18), "Behold the souls are mine." Therefore, his own admission does not help [because the soul is] something that doesn't belong to the person. [It is akin to "admitting" that your neighbor is guilty.] Flogging is considered a partial death. Money, however, belongs to a person and therefore the admission of a litigant is considered the equal of a hundred witnesses. Based on this reasoning, a person can never "admit" to a capital crime because his soul is not his own property. **Commentary of the Radvaz to Rambam's Hilchos Sanhedrin Chapter 18. See also a similar line of argument in the Responsa of Ri Migash**

E.

כל כי האי גוונא ודאי עושין לו ומעשין לו בעל כרחו משום הצלת נפש ואין משגיחין בו אם הוא אינו רוצה ביסורין ובוחר המות מחיים אלא חותכין לו אפילו אבר שלם אם הוצרך לכך למלט ממות . . . ואין הדבר תלוי בדעתו של חולה ואינו נתון ברשותו לאבד עצמו. מור וקציעה שכ"ח

In this kind of [life threatening] situation we certainly do [everything] for the patient and force him against his volition, [if need be, to take the proper course of action] in order to save his life. We don't pay any attention to [his request] that he would rather choose death than go through the pain . . . Rather, we may even amputate a whole limb if need be to save him from death. . . . This matter is not dependent on the expressed will of the patient for it is not in his own power to commit suicide. **Mor U'Ketzia 328**

IV. When the Patient's Judgement Conflicts with the Physician's

A.

כל חולי שהרופאים אומרים שהוא סכנה, אע"פ שהוא על הברש מבחוק, מחללין עליו את השבת; ואם רופא אחד אומר: צריך, ורופא אחד אומר: אינו צריך, מחללין; ויש מי שאומר שאין צריך מומחה, דכל בני אדם חשובים מומחין קצת, וספק נפשות להקל. הגה: וי"א דוקא ישראלים, אבל סתם א"י שאינן רופאין לא מחזקינן אותם כבקיאים (איסור והיתר הארוך). שולחן ערוך אורח חיים סימן שכ"ח סעיף י

For any sickness that the physicians deem to be life threatening, even if it be on the outer surface of the flesh, we are required to desecrate Shabbos. If one physician says it is necessary [to desecrate Shabbos] and another says that it is not, we are still required to desecrate Shabbos. There are certain Halachic authorities who maintain that we do not require the opinion of an expert* [to rule that it is life threatening] because all people are considered to have some expertise and we are lenient [in desecrating Shabbos] when it comes to a possible life threatening situation. **Gloss of the Ramo:** This only applies to Jews. Regular non-Jews, however, who are not physicians, are not considered to have such expertise. (Issur V'Heter) Shulchan Aruch 328:10

*This law only applies when the layman claims to have knowledge regarding this particular malady and he is not being contradicted by an expert. **Magain Avraham ibid note 7**

B.

רופא אחד אומר: צריך, אם לא רצה לקבל התרופה כופין אותו. חולה אומר צריך אני לתרופה פלונית ורופא אומר שאין צריך שומעין לחולה ואם הרופא אומר שאותו תרופה יזיקהו שומעין לרופא [רדב"ז ח"א ס"ו כ"ה]. מגן אברהם שכ"ח:

If the physician maintains that the situation is life threatening and the patient does not want to accept treatment, we force the patient [to violate Shabbos and take the treatment]. If the patient says that he needs a certain medication, and the physician disagrees, we listen to the patient. If, however, the physician says that the medication will cause the patient harm, we listen to the physician. (Radvaz 1:66:25) **Magain Avraham ibid note 6**

C.

אע"ג דבס' תרי"ח סק"ג כתב בשם רדב"ז וז"ל אם החולה אומר צריך אני אפילו הרופאים אומרים שהמאכל יזיקוהו שומעין לחולה עכ"ל דשאני התם דהחולה שאומר שצריך לו לא לרפואה כ"א למאכל כי גברה עליו החולש' ואם לא יאכל יסתכן מחמת חולשה אפי' אם הרופא אומר שלא יסתכן מחולשה אם לא יאכל אדרבא אם יאכל המאכל יזיקוהו בזה שומעים לחולה דהא אם הרופא לא היה אומר שהמאכל יזיקוהו אלא שאומר אפי' לא יאכל לא יסתכן מחמת חולשה היינו מאכילים אותו ע"פ דברי החולה דלב יודע מרת נפשו ונאמין יותר לחולה מלרופא א"כ אפי' הרופא אומר שהמאכל יזיקוהו מ"מ מאכילים אותו כיון דמאמינים לדברי החולה אם לא יאכל יסתכן מחמת החולשה מה לנו לחוש לסכנה העתיד' ע"י האכילה לפי דברי הרופא ולא ניחוש לסכנה אשר היא לפנינו מחמת החולשה. משא"כ הכא דחולה אמר שצריך לתרופה פלונית שתרפאהו והרופא אומר שתזיקוהו שכדברי החולה וגם דברי הרופא הם על העתיד ובזה שומעים לרופא ולא אמרינן לב יודע מרת נפשו דזה תליא בחכמת הרפואה וגם דברי רופא בשב ועל תעשה. מחצית השקל שם

Even though the Magain Avraham writes in Chapter 618:3 in the name of the Radvaz, "If the patient says that he needs to eat food [on Yom Kippur], even though the doctors say that food will do him harm, we listen to the patient," there is a distinction between that case and ours. There the patient is not asking for medication but rather for food and because of his increasingly weakened state, if he will not receive nutrition he will die. [In such an instance,] even if the physician maintains that the patient is not in [immediate] danger because of his weakened state, but on the contrary, the food will do him harm, we listen to the patient. The reasoning is based on the following: We [always] feed the patient on his say so even though the doctor feels that there is no need. This is based on the verse, "The heart knows the bitterness of his own soul" (Proverbs 14). And since we trust the patient [over the physician] that if he doesn't eat now he may die due to his weakened state, why do we have to be concerned with the physician's opinion that there exists a future danger in the presence of the impending danger caused by his not eating. Whereas in the case where the patient claims that he needs a certain medication and the physician maintains that it would do him harm and both are arguing about the future [harm or efficacy of the drug], we listen to the opinion of the physician and we don't apply the verse, "The heart knows the bitterness of his own soul". This is because this decision is dependent on expertise in the medical field and in addition the course suggested by the physician is non-active and merely maintains the status quo. **Machtzis HaShekel ibid.**

V. Informing the Patient

A.

בשעה שחלה חזקיה אמר הקב"ה לישעיה לך אמור לו (ישעיה ל"ח) צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה, אמר לו חזקיה לישעיה, ישעיה בנוהג שבעולם אדם שהולך לבקר את החולה אומר לו מן השמים ירחמו עליך והרופא הולך אצלו ואומר לו מילתא פלוני אכול ופלוני לא תאכל, הדין תשתה והדין לא תשתה, ואפילו שיראה אותו נטוי למות אינו אומר לו צו לביתך שלא יחלש דעתו, ואתה אומר לי צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה, אף אנא לא לך אנא ספין ולא למילך אנא שמע, ואיני תופש אלא מה שאמר זקני כי ברוב חלומות והכלים ודברים הרבה וגו', מיד (שם /ישעיהו ל"ח/) ויסב חזקיהו פניו אל הקיר. קהלת רבה פרשה ה:

When Chizkiah, the king of Judah, became ill, the Holy One, blessed be He, said to Yeshayah, "Go say unto him, (Isaiah 38) 'Command your household, for you are about to die and will not live.'" Chizkiah said to him, "It is customary when a person visits the sick to tell him, 'They will have compassion upon you from Heaven.' And then the physician goes to him and tells him, 'Eat this but don't eat that. Drink this but drink that.' Even when he sees him close to death, he doesn't tell him, 'Command your household' not to make him depressed. But you said to me, 'For you are about to die and will not live.' Also I will not listen to you or hearken to your words. I will only grasp that which my grandfather said, 'For in the multitude of dreams and many words there are many vain things, Fear rather G-d.'" Immediately, he turned his face to the wall (Isaiah 38).

Koheles Rabbah 5:6

B.

חולה שמת לו מת, אין מודיעין אותו, שמא תטרף דעתו עליו. ואין קורעין חלוקו, ואין בוכין ואין מספדין בפניו, שלא ישבר לבו; ומשתיקין את המנחמין מפניו. שולחן ערוך יורה דעה סימן שלז סעיף א

If the patient's relative died, we do not inform the patient lest the news upset his mind. We do not rend his garment, nor do we weep or eulogize the deceased in his presence [even if the patient is aware of the death]. **Shulchan Aruch Yoreh Deah 337:1**

VI. A Second Opinion

A.

(א) חולה שצריך לאכול, אם יש שם רופא בקי אפילו הוא עובד כוכבים שאומר: אם לא יאכילו אותו אפשר שיכבד עליו החולי ויסתכן, מאכילין אותו על פיו, ואין צריך לומר שמא ימות. אפילו אם החולה אומר: אינו צריך, שומעים לרופא; ואם החולה אומר: צריך אני, אפילו מאה רופאים אומרים: אינו צריך, שומעים לחולה. (ב) רופא אחד אומר: צריך, ורופא אחד אומר: אינו צריך, מאכילים אותו. הגה: והוא הדין לשנים נגד שנים, ואפילו קצתן יותר בקיאים מקצתן כנ"ל. (ג) ואם החולה ורופא אחד עמו אומרים שאינו צריך, ורופא (אחר) אומר: צריך; או שהחולה אינו אומר כלום ורופא אחד אומר: צריך, ושנים אומרים: אינו צריך, אין מאכילין אותו. (ד) אם שנים אומרים: צריך, אפילו מאה אומרים: אינו צריך, ואפילו

החולה אומר עמהם שאינו צריך, מאכילים אותו מאחר ששנים אומרים: צריך. הגה: וה"ה אם החולה ורופא אחד עמו אומרים: צריך, אע"פ שמאה רופאים אומרים: אינו צריך, מאכילין אותו (טור), ולא חיישינן דהחולה אומר: צריך משום דמאמין לרופא זה שאומר: צריך (ב"י בשם מהרי"א). (ה) אם החולה אומר: אינו צריך, והרופא מסופק, מאכילין אותו; אבל אם הרופא אומר: אינו צריך, והחולה אומר: איני יודע, אין מאכילין אותו. (ו) אם הרופא אומר שאינו מכיר את החולי, הרי הוא כאדם דעלמא ואין דבריו מועילין ולא מורידין. הגה: מיהו אם נחלש הרבה עד שנראה לרוב בני אדם שאצלו שהוא מסוכן אם לא יאכל, מאכילין אותו (א"ו הארוך). שולחן ערוך תרי"ח

(1) If there is an expert physician, even if he be a non Jew, who says that if the patient does not eat, the sickness will become more severe and the patient may become endangered, we feed the patient based on his opinion. It goes without saying that this applies if the physician says that the patient will [likely] die. Even if the patient claims that he will not die, we listen to the physician. If the patient says, "I need to eat," we listen to the patient even though there may be a hundred doctors who say that he doesn't. (2) If one doctor says that the patient needs to eat, and another says that he doesn't, we feed the patient. **Gloss of the Ramo:** This same ruling applies when one pair of physicians disagrees with another pair and even in a case where one of the pairs has slightly greater expertise than the other. (3) If the patient and one doctor say that he doesn't need to eat, and another doctor maintains that he needs or if the patient says nothing but one doctor says he needs to eat and two others say that he doesn't, we feed the patient. (4) If two physicians say the patient needs to eat, even if there are a hundred who say that he doesn't, even if the patient himself is one of those saying that he doesn't, we feed the patient, since there are two physicians that say that he must eat. **Gloss of the Ramo:** The same thing applies in a case where a doctor and a patient say there is a need to eat. Even though there are a hundred physicians who say that he doesn't, we feed the patient. (Tur) We are not concerned that the patient said that he needs only because he relied on the opinion of the physician who said that he needs to eat. (Beis Yosef) (5) If the patient says, "I don't need to eat" and the physician is in doubt, we feed the patient. However, if the physician says that he doesn't need to eat and the patient is in doubt, we don't feed the patient. (6) If the physician does not recognize (has no expertise in) the sickness, he is considered a layman and his words have no bearing. **Gloss of the Ramo:** However, if the patient has become so weakened that it appears to the majority of people (laymen) by his side that he is in danger if he doesn't eat, we feed him. (Issur V'Heter) **Shulchan Aruch 618**

B.

ואם אחד מופלג בחכמה חוששין לדבריו להאכילו אפילו ב' אומרים שאין צריך (טור רמב"ן לבוש ב"ח) מגן אברהם ס"ק ה'

If one of the doctors is superior in wisdom we take his opinion into account even though there are two doctors who maintain that the patient does not need food (Tur, Ramban, Levush, Bach). **Magain Avraham Ibid. 5**

THE LIGHT OF THE ETERNAL PEOPLE
Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series III Lecture #7B

PHYSICIAN ASSISTED SUICIDE

I. Suicide

A.

ואך את דמכם לנפשתיכם אדרש מיד כל חיה אדרשנו ומיד האדם מיד איש אחיו אדרש את נפש האדם. בראשית ט:ה

However, [for] the blood of your own life will I seek [retribution]. I will seek [retribution] from [those who killed through] any wild beast, and from the hand of man, from the hand of a man's brother will I seek the the life of a man. **Genesis 9:5**

B.

אך [את דמכם לנפשתיכם אדרש] להביא את החונק עצמו, יכול כשואל, ת"ל אך, יכול כחנניה מישאל ועזריה ת"ל אך, מיד כל חיה, זה המוסר את חברו לחיה להרגו, מיד איש אחיו זה השוכר את אחרים להרוג את חברו. בראשית רבה פרשה לד

However, [for] the blood of your own life will I seek [retribution] this includes those that kill themselves through suffocation. [From the above] I would have thought that this applies even to someone like [King] Saul. Therefore it is written: **However** [אך] [From the above] I would have thought that this applies even to someone like [the martyrs] Chanania, Mishael, and Azaria. Therefore it is written: **However** [אך]. **I will seek [retribution] from [those who killed through] any wild beast.** This refers to someone who kills by giving over his friend to a wild beast in order to kill him. **From the hand of a man's brother will I seek the the life of a man.** This refers to someone who kills by hiring someone else to kill his friend. **Midrash Beraishith Rabbah Chapter 34**

C.

לא היו ימים מועטים עד שנפטר רבי יוסי בן קיסמא, והלכו כל גדולי רומי לקברו - והספידוהו הספד גדול, ובחזרתן מצאוהו לרבי חנינא בן תרדיון שהיה יושב ועוסק בתורה ומקהיל קהלות ברבים וס"ת מונח לו בחיקו. הביאוהו וכרכוהו בס"ת, והקיפוהו בחבילי זמורות והציתו בהן את האור, והביאו ספוגין של צמר ושראום במים והניחום על לבו, כדי שלא תצא נשמתו מהרה. אמרה לו בתו: אבא, אראך בכך? אמר לה: אילמלי אני נשרפתי לבדי היה הדבר קשה לי, עכשיו שאני נשרף וס"ת עמי, מי שמבקש עלבונה של ס"ת הוא יבקש עלבוני. אמרו לו תלמידיו: רבי, מה אתה רואה? אמר להן: גליון נשרפין ואותיות פורחות. אף אתה פתח פיך ותכנס בך האש אמר להן: מוטב שיטלנה מי שנתנה ואל יחבל הוא בעצמו. עבודה זרה יח.

It was said that within but a few days R. Yose b. Kisma died and all the great men of Rome went to his burial and made great lamentation for him. On their return, they found R. Hanina b. Teradion sitting and occupying himself with the Torah, publicly gathering assemblies, and keeping a scroll of the Law in his bosom. Straightaway they took hold of him, wrapt him in the Scroll of the Law, placed bundles of branches round him and set them on fire. They then brought tufts of wool, which they had soaked in water, and placed them over his heart, so that he should not expire quickly. His daughter exclaimed, 'Father, that I should see you in this state!' He replied, 'If it were I alone being burnt it would have been a thing hard to bear; but now that I am burning together with the Scroll of the Law, He who will have regard for the plight of the Torah will also have regard for my plight.' His disciples called out, 'Rabbi, what seest thou?' He answered them, 'The parchments are being burnt but the letters are soaring on high.' 'Open then thy mouth' [said they] 'so that the fire enter into thee.' He replied, 'Let Him who gave me [my soul] take it away, but no one should injure oneself.' **Avodah Zarah 18a**

D.

(א) המאבד עצמו לדעת, אין מתעסקים עמו לכל דבר, ואין מתאבלין עליו, ואין מספידין אותו, ולא קורעין ולא חולצין, אבל עומדין עליו בשורה אומרים עליו ברכת אבלים וכל דבר שהוא כבוד לחיים: (ב) איזהו מאבד עצמו לדעת, כגון שאמר: הרי הוא עולה לראש הגג, וראוהו שעלה מיד דרך כעס, או שהיה מיצר, ונפל ומת, הרי זה בחזקת שאיבד עצמו לדעת. אבל אם ראוהו חנוק ותלוי באילן, או הרוג ומושלך על גבי סייפו, הרי הוא בחזקת כל המתים, ומתעסקים עמו ואין מונעין ממנו דבר. שולחן ערוך יורה דעה סימן שמה:א-ב

(1) We do not afford complete burial privileges, nor do we mourn, eulogize or tear clothing for someone who willfully committed suicide. However, we do form a row and comfort the mourners and anything else that is for the honor of the living. (2) How did we determine if the suicide was done willfully? If a person goes up to the top of a roof and we see that he went up immediately in a fit of rage or depression and fell and died, we then assume that he willfully committed suicide. However, if we saw him suffocated or hanged on a tree or killed and embedded on his sword, then we assume that he has the status of someone who died an involuntary death and we afford him all the rights and don't deny him a thing. **Shulchan Aruch Yoreh Deah 345:1-2**

II. Assisting Suicide

A.

אמר רבי נתן מנין שלא יושיט אדם כוס של יין לנזיר, ואבר מן החי לבני נח? ת"ל: (ויקרא יט) ולפני עור לא תתן מכשול . . . הב"ע - דקאי בתרי עברי נהרא. דיקא נמי, דקתני לא יושיט ולא קתני לא יתן, ש"מ. עבודה זרה ו.

R. Nasan said: How do we know that one should not hold out a cup of wine to a Nazirite or a limb from a living animal to a non-Jew? From Scripture, which says, Thou shalt not put a stumbling block before the blind. . . . Here we are dealing with a case of two persons on opposite sides of a river. You can prove it, indeed, by the use of the words 'one should not hold out': it does not say, 'one should not hand'. This proves it. **Avodah Zarah 6a**

B.

אמתא דבי רבי חזיתיה לההוא גברא דהוה מחי לבנו גדול, אמרה: ליהוי ההוא גברא בשמתא, דקעבר משום (ויקרא י"ט) ולפני עור לא תתן מכשל. דתניא: ולפני עור לא תתן מכשל - במכה לבנו גדול הכתוב מדבר. מועד קטן יז.

One of the maidservants in Rabbi's house that had noticed a man beating his grown-up son and said, Let that fellow be under a shammetha! (excommunication) because he sinned against the words [of Holy Writ]: Put not a stumbling-block before the blind. For it is taught: 'And put not a stumbling-block before the blind', that text applies to one who beats his grown-up son. **Moed Katan 17a**

C.

תנו רבנן: שבע מצות נצטוו בני נח: דינין, וברכת השם, עבודה זרה, גילוי עריות, ושפיכות דמים, וגזל, ואבר מן החי. סנהדרין נו.

Our Rabbis taught: seven precepts were the sons of Noah commanded: **laws**, to refrain from blasphemy, idolatry, adultery, bloodshed, robbery, and eating flesh cut from a living animal. **Sanhedrin 56a**

D.

בן נח שהרג נפש אפילו עובר במעי אמו נהרג עליו, וכך אם הרג טריפה או שכפתו ונתנו לפני ארי או שהניחו ברעב עד שמת, הואיל והמית מכל מקום נהרג. רמב"ם הלכות מלכים פרק ט:ד

A non-Jew who killed a fetus is put to death. Similarly someone who killed a "treifa" [someone who was mortally wounded], or bound him and put him in front of a lion, or left him starving until he died, since he ultimately caused his death, he [himself] is put to death. **Maimonides Mishna Torah 9:4**

E.

וכיצד מצווין הן על הדינין, חייבין להושיב דינין ושופטים בכל פלך ופלך לדון בשש מצות אלו, ולהזהיר את העם, ובן נח שעבר על אחת משבע מצות אלו יהרג בסייף, ומפני זה נתחייבו כל בעלי שכם הריגה, שהרי שכם גזל והם ראו וידעו ולא דנוהו, ובן נח נהרג בעד אחד ובדיין אחד בלא התראה ועל פי קרובין אבל לא בעדות אשה ולא תדון אשה להם. רמב"ם הלכות מלכים פרק ט: יד

How are they (mankind) commanded regarding laws? They are required to install judges and police officers in every district to judge [cases] concerning the [violation of] these six [other] commandments and **to warn the people**. A non-Jew who violates any of these seven commandments is put to death by the sword [i.e. beheaded]. Because of this [principle], the people of Shechem were condemned to be killed. The reason is that Shechem took by force [Dina] and they saw and knew and didn't bring him to justice. A non-Jew is condemned to death through [the testimony of] one witness and [the decision of] one judge without warning even through the testimony of relatives but not through the testimony of a woman nor is she judged through them. **Maimonides The Laws of Kings 9:14**

III. When is Suicide Permitted?

A.

תנא: מעשה בד' מאות ילדים וילדות שנשבו לקלון, הרגישו בעצמן למה הן מתבקשים, אמרו: אם אנו טובעין בים אנו באין לחיי העולם הבא? דרש להן הגדול שבהן: (תהלים ס"ח) אמר ד' מבשן אשיב אשיב ממצולות ים, מבשן אשיב - מבין שיני אריה אשיב, ממצולות ים - אלו שטובעין בים כיון ששמעו ילדות כך, קפצו כולן ונפלו לתוך הים. נשאו ילדים ק"ו בעצמן ואמרו: מה הללו שדרכן לכך - כך, אנו שאין דרכנו לכך - על אחת כמה וכמה אף הם קפצו לתוך הים. ועליהם הכתוב אומר: (תהלים מ"ד) כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה. גיטין נז:

Rav Yehudah said in the name of Shmuel, or it may be R. Ammi, or as some say it was taught in a Baraitha; On one occasion four hundred boys and girls were carried off for immoral purposes. They divined what they were wanted for and said to themselves: If we drown in the sea we shall attain the life of the future world. The eldest among them expounded the verse: The Lord said, "I will bring again from Bashan, I will bring again from the depths of the sea." 'I will bring again from Bashan,' from between the lions' teeth. 'I will bring again from the depths of the sea,' those who drown in the sea. When the girls heard this they all leaped into the sea. The boys then drew the moral for themselves, saying, If these for whom this is natural act so, shall not we, for whom it is unnatural? They also leaped into the sea. Of them the text says: Yea, for thy sake we are killed all the day long, we are counted as sheep for the slaughter. **Gittin 57b**

B.

קטן המאבד עצמו לדעת, חשוב כשלא לדעת. וכן גדול המאבד עצמו לדעת, והוא אנוס כשאול המלך, אין מונעין ממנו כל דבר. שולחן ערוך יורה דעה סימן שמה:ג

A minor who willfully commits suicide has the same status of one who accidentally commits suicide. Similarly, an adult who committed suicide and did it while being under extreme duress (literally forced) like King Saul, is not denied any of the [normative] honors. **Shulchan Aruch 345:3**

C.

אינה מספקת לשתות עד שפניה מוריקות ועיניה בולטות והיא מתמלאת גידין, והם אומרים: הוציאוה, שלא תטמא העזרה. אם יש לה זכות היתה תולה לה, יש זכות תולה שנה אחת, יש זכות תולה ב' שנים, יש זכות תולה ג' שנים. סוטה כ.

She had scarcely finished drinking when her face turns green, her eyes protrude and veins swell: and it is exclaimed, "Remove her so that the Temple-Court be not defiled." If she possessed a merit, it [causes the water] to suspend its effect upon her. Some merit suspends the effect for one year, another for two years, and another for three years.

Sotah 20a

רבי אומר: זכות תולה במים המרים, ואינה יולדת ואינה משבחת אלא מתנוונה והולכת, לסוף שהיא מתה באותה מיתה. סוטה ו.

Rabbi says: Merit [in the woman] causes the water of bitterness to suspend its effect, and she never bears a child or thrives, **but she gradually grows ill and finally dies through that death.** **Sotah 6a**